

יסודי אימון הרגלי

הנושא החשוב ביותר באימון רגלים — החל באימון הפרט וכלה בעוצבה — הוא השימוש באש להשגת הזכיה בקרב-האש. התנועה נועדה לאפשר לנו מיטב השימוש באש, והחשכון באש בשלבי הקרב המוקדמים.

כתשלובת של קבוצת גורמים. רשימת הגורמים השונים המביאים לידי נצחון בקרב היא רשימה ארוכה, וטרם הצליח אדם לתת רשימה "נוסחתית" היפה לכל מצב. וגם כאן אין הכוונה ל"נוסחה" אלא לשיטת-דגש ולהשמעת אתרא, כי שונים ומגוונים מדי ממדי-הכוחות והמצבים. מה שהנו ראשון-במעלה ברמה של, נאמר, כיתה ומחלקה — הופך שני, או אף רביעי, ביחס לדרג של גדוד או חטיבה, אף כשהמדובר הוא במצב-טקטי דומה-ביסודו. ואילו במצב אחר ושונה — שוב משתנית מידת-החינויותם של הגורמים השונים, וצירופיהם של גורמים אלה —

רשימת הגורמים המביאים לידי נצחון בקרב

מורכבים. למשל, לא התבנית שלפיה נערכו הפלוגה או הגדוד, כשהיא-לעצמה, קובעת — אלא קובעים התיאום של הדרג-המסתר, העתודה ועצמת-האש כלפי היעד אשר אותו יש לתקוף. מכאן — מצירוף הגורמים המורכב הזה, ומן הצורך להתאמן בשילובם — שורש תרגולת-הקרב, אשר מגלמת בתוכה הן ריכוז-אש והן תנועה בחיפוייה של אש זאת. בצורה זאת יוצר כל דרג ודרג, חזית-אש; והדאגה לכך מוטלת על כל דרג, כי יצירת האש שתשתק את האויב היא דבר מכריע. לתבניות הכיתה והמחלקה, בצורה-תן הסכימתית, יש ערך תרגולי בלבד; ערך זה חשוב

צדק מי שאמר כי "ללא תנועה — אין נצחון". התנועה הנה הכרחית בשביל, ראשית, ליצור מגע עם האויב, אח"כ בשביל להכריעו ולבסוף — בכדי לרדפו-עד-חרמה. רק אש יעילה — יש בה כדי לשחק את תנועת הרגלים. על-כן כדי למנוע מהאויב אפשרות לשחק את תנועותינו — ויחד עם זאת, כדי למנוע מחנו כל תנועה, ואף למנוע ממנו תצפית וכל אפשרות להפעיל כלי נשק, וכן בכדי לגרום לו אבידות רבות ככל האפשר — חיוני הוא שהאש הנגדית תהיה עדיפה באינטנסיביות שלה, בדיוקה, ובריכוזה, בזמן ובמקום הנחוצים. האש שלנו מזה והאש-הנגדית של האויב מזה — הן המהוות בפעור לתה-הגומלין שלהן, את קרב-האש. הנצחון הוא תוצאה של השגת יתרון מכריע בקרב-האש; מכאן שבזכיה בקרב זוכים, בחשבון-אחרון, ע"י אש.

המסקנה היא, שהנושא החשוב ביותר באימון רגלים — החל באימון-הפרט וכלה בעוצבה — הוא השימוש באש להשגת המטרה הנ"ל, הזכיה בקרב-האש. טיפוח של תנועה-בהסתר במסגרת טקטיקה-שלהתחמקות, כגון בטכסיסי הסתננות והתגנבות, אינו עומד כלל בסתירה לחינויותו זו של קרב-האש; כי התנועה-בהסתר היא המאפשרת לנו את מיטב השימוש בקרב-האש — באשר היא חוסכת מאתנו שימוש-באש בשלבים המוקדמים, לצורך יצירת מחפה לתנועה, אך אין תנועה-בהסתר מספקת בתור אמצעי-קרב-בפני-עצמו. אפילו אם הופתע האויב לחלוטין, ולא נורה אפילו כדור אחד עד לרגע בו נתאפשר כבר, עקב תנועה-בהסתר, המגע אתו — הרי אך לעתים רחוקות תושג הכרעתו מבלי שתופעל גם מכת-אש מרוכזה.

תכופות שומעים אנו שהנצחון בקרב תלוי בדבר מסוים זה או אחר. אך במידה שציונים אלה נכונים — הרי בעצם מצביע כ"א מהם רק על אחד התנאים לזכיה בקרב-האש. ננסה להסביר זאת; כבר נאמר לעיל-שהנצחון בקרב הוא תוצאה של קרב-האש. והנה את המקור הזה לנצחון בקרב יש, כמוכן, להבין

דית כדי לנצח בקרב-האש, צורך חיוני הוא שיהיה למפקד כושר השליטה. רק שליטה — הן בריכוז ידיעות והן במתן פקודות ופיקוח על ביצוען — היא העשויה להפוך את הכוח העצור בכיתה ובמחלקה למלהומת-אש-והלם הנחתת על האויב. השליטה מהוה במציאות פעולה אחת ואחידה, אולם אפשר לראותה משתי נקודות-ראות, אף שאין היא מתחלקת ככה מבחינת חלוקה „נוסחתית“. האחת — כושרו של מפקד להבחין בעובדות קיימות ומתרחשות כמות-שהן, יכולת שאפשר לכנותה „לקרוא קריאה-שוטפת את הקרב“; ואילו נקודת-הראות השנייה — הריהי כושרו של מפקד, על יסוד קריאה-שוטפת של הקרב,

שליטתו הדינמית של המפקד

„לנהל את הקרב“; הוה-אומר ליצור, ע”י פעולות מידיות של כוחותיו, מצב שבו תגובת האויב תהיה בהתאם לרצונו לנו.

בקרב-אש מתבטא ניהול-הקרב בניצול האש לצורך תנועה, ניצול משולב של אש ופני-קרקע לצורך תנועה, בשימוש באש ע”י העתקת ריכוזיה בהתאם למצב — או ע”י עיבוי האש, כדי לודא ניטרול מוחלט של אויב בזמן ובמקום נתונים. שליטה כזו באש — היא הדרך שבאמצעותה נותנת תכונות הדינמיות של המפקד ביטוי ואפקט כלפי האויב לעצמתם הרוחנית של חייליו, לעצמת-האש שלהם ולכושרם הפיסי.

תכונותיו של נשק-הרגלים החדיש פותחות בפני שליטתו הדינמית של מפקד שורה של אפשרויות רבות-ערך. לאש אבטומטית נודע כוח-עצירה עצום, אשר — אם יופעל נכונה — עשוי הוא לספק כליל את סיכויי-פעולתם של גייסות-אויב שאינם נמצאים

אמנם, אך את מלוא משמעותה מקבלת התבנית כאשר הנשק האישי והצותי מחולקים בתוך התבנית באופן כזה שבשליטתו הדינמית של המפקד תיצור הפעלה — מבחינת העצמה, הדיוק, העיתוי והמיקום — אפקט כה רב על האויב עד שהלזו ישותק לחלוטין.

מהירות השגת תכליתה זו של האש תלויה בתכונות כללי-הנשק, בתנאי ראות, בטווח, בכך באיזו מידה מסכנת האש מטרה זו, ברמת האימון, בתפעול-הנשק, ובטיב ניצול הקרקע לתנועה, לתצפית ואם אפשר — למחסה ולמסתור. וכאן חיוני עוד נושא אחד, שהנו חלק בלתי-נפרד מחכמת קרב-האש — הרי הוא איכון מקומו של האויב. קרב-האש מתחיל כבר עם הירי הראשון, אך לרוב רק בשלב שלאחריו בא איכון מדויק של האויב, ואחריו — ניטרול האויב או שייבושו — או השמדתו — ע”י פעולה משולבת של אש ושל הלם ההסתערות.

בהתקפה נוהגים לרכו את האש במקום ובזמן שבהם חיונית ההכרעה. את האש מנצלים גם בשביל לבודד אותו מקום ע”י „מיסוך“ * מתחמים ומוצבים אחרים של האויב. זמן המתאים במיוחד לפתיחה באש הוא כאשר האויב חושף עצמו, או נע, או משנה עמדתו.

בהגנה חשוב לנצור את האש, ולקיים בקרת-אש קפדנית — ביחוד לגבי השאלה היכן ומתי לא לפתוח באש. השפעה מכרעת נודעת לשימוש באש מעמדות בעלות-מחפה (וביחוד — מחפה-דפילדי) ומעמדות מוסוות-היטב; ובמיוחד — לאש אנפילדית.

הנקודות המשותפות, לשימוש-באש בהתקפה והגנה כאחת, נובעות מעצם כללי-היסוד של טקטיקת האש, האומר: „זה יהיה המגנצא אשר ידע לירות באויב את המספר הרב ביותר של קליעים-מכוונים, בזמן הקצר ביותר, באופן שיקרב את השמדת ה-אויב“.

בקרב, הרי הכיתה או המחלקה מתמרנת — או יורה — או יורה ומתמרנת יחד. פני הקרקע אינם ניתנים לשינוי אלא רק לניצול. הדבר שישתנה תמידית הוא תנועת האויב או אש האויב — או שניהם, במשולב — וכן, לעומתן, פעולתנו אנו.

* * *

כדי לזכות בהתמודדות זו של פעולה ופעולה-נגד

* „מיסוך“ — במובן הנקום כאן, להכדיל מהמובן הקשור בענייני הסוואה — פירושו: להציב כוחות למול נקודה ה-תפוסה בידי כוח יריב (מבצר מערך-עמדות) וע”י עצם הצבתם, או ע”י פעולתם, למנוע מכוות-יריב זה לפעול או להתערב במקומות אחרים. — המערך.

מקלעים, חיפוי מקלעים — וכן ירי-מן-המותן וירי-אנסטינקטיבי כדי לקיים „מסך-אש נע“ לפני החזית ליות המסתערות, עד השמדת האויב על היעד. פעולה זאת נגמרת בהתארגנות-מחדש — אם לא ניתנה פקודה לנוע קדימה.

במשך כל שלבי-פעולה אלה, טקטיקה נכונה של ישימת-אש תיצור לפני הגייסות „חזית-אש“ שתש-בור תנועה ואש-נגדית של האויב.

איכון האויב — הכרח להצלחת קרב-האש. אם בנשק תלול-מסלול פועלים לרוב נגד מטרת-שטח ולא נגד מטרות-נקודה, הרי בנשק שטוח-מסלול פעולה נגד שטחים מצריכה הוצאת הרבה-מדית-תח-מוש. מכאן (ובשל הצורך להקדים למנוע מן האויב תפעול תכליתי של כלי-נשק) החשיבות של איכון האויב מיד, כבר עם הירי הראשון. וזאת לזכור: בהגנה, פרט למקרה שהאויב תוקף ע"י הסתננות, תראינה ודאי למתגונן מטרות; אולם כאשר אתה הנך התוקף — על-פי-רוב לא תראינה לך מטרות. בתנאים כאלה הכרחי לחפש דרכים כדי לאכן את האויב. הדרכים הם: איכון ע"י שמיעה ואיכון ע"י תצפית. אם טרם ירה האויב, הרי איכון ע"י שמיעה לא יגלה. אמנם, תנועה מצדנו עלולה להביאו לכך שיפתח באש-ויגלה את מקומו; אולם גם ע"י שימוש באש אפשר להביא את האויב לידי תנועה המגלה את מקום-המצאו — וזאת ע"י כך שאשנו תכריח אותו לשנות את עמדתו. וכן מצוי עוד שימוש אחד באש, הלא הוא השימוש בה לצרכי איתות — להת-חלה או לסיום של ירי, לסימן הצלחה, כסימן-זיהוי בפעולה בשטח סגור, או בתנאי-ראות רעים.

המסקנות מניתוח זה של קרב-האש — אין הן מורכבות ומכבידות ביותר, באם רק תוחדרנה באימון הרגלי מראשיתו. בקצרה, המסקנה הראשית היא: — „אפקט האש חשוב ממחסה; תנועה חשובה ממחסה“. אילו צריך הייתי לחבר הנחיות לאימון כיתת-רגלים ומחלקת-רגלים בקרב-האש, הייתי מנסח אותן בצורה הבאה בערך: —

א. בקרב-האש הרגלי יחשוף עצמו האויב רק כאשר הוא יורה, משנה עמדה או נע קדימה. להיחש-פות זו — משך קצר ביותר, תוך-כדי משך-זמן זה עליך לאמוד את הטוח, לכוך ולפגוע בו. שני טיפוסים אש לרשותך כדי לעשות זאת: — אש-מהירה ואש-צרוות.

ב. בהיותך בשטח, תמיד נמצא אתה במצב של „מארב-אש“ ביחס לאויב, דרוך ומוכן לירות כדי

אותה שעה מאחורי מחסה. מכאן — גם חיוניותו של הכלל האומר כי יש להשתדל תמיד להחזיק את המקלע קדימה ככל האפשר למען יוכל, לשם מתן סיוע קרוב ומידי, להפעיל אש-עוצרת בטוחים תכלית-תים. בין בהתקפה ובין בהגנה חייב הנשק-האבטור-מטי להיות מופעל התקפית; ועם זאת יש להמנע בשעת אימון רובאים מלהכליט את תלותם בנשק-מסייע — כי אם יקרה ונשק זה לא יהיה מצוי לידיהם — כי אז יוכל הרגלי לפתח סיוע-עצמי שיכול להיות אפקטיבי ביותר. בסוגית שימוש באש רבה חשיבו-תם של הפתעה, של ריכוז האש ושל פתאומיות ב-הפעלתה, תכונות אלו — הן ביחוד שמנצלות את תדהמתו של האויב לערעורם של שיווי-משקלו ושל שליטת-הפיקוח שלו. באמצעים אלה יוצרים לגבי האויב, לעתים תוך שניות, אותו דבר אשר בשדה-הקרב מכנים אותו בכינוי של „הבלתי צפוי“, ויש לזכור שרק מפקדים-זוטרים בעלי-יזומה ודינמיות יכולים לקיים שליטה כזו אשר תאפשר להם לנצל שניות חולפות אלו, „שניות-ההודמנות“.

אימון הרגלי חייב להתבסס על אש-מכוונת מהי-רה הניתנת בצורת צרורות, כשלצורך זה — ורק לצורך זה — לאחר שאוכן האויב, חושף האיש את עצמו לזמן קצר, המספיק כדי לנצל הזדמנות לפני-עה במטרה ולהשמדתה, כמובן, שאש אבטומטית תזכה בהישג המכסימלי אם תונחת על המטרה ב-מפתיע וכאשר הפגיעה ודאית.

התחמושת מהוה בקרב-האש גורם חשוב; אולם קרב-האש הרגלי גם אם נמשך הוא זמן רב יחסית, אינו ממושך — וברוב המקרים אין משכו עולה על 45 דקות או שעה; ויתר הזמן של שהיה בחזית מהוה מעין רגיעה, המלווה בכדורים אקראיים, — זמן, שבו — פרט לצרכי תצפית — אין מה לעשות מחוץ לענייני מחסה, מסתור או תנועה.

אש תלולת-מסלול מזה, ושטוחת-מסלול מזה — ברור שהנן משלימות זו את זו, ומתוות בצירופן את ה„קונצרט של-אש“. תחילה באה ההתקרבות בחיפוי אש תלולת-מסלול — שבה מהולים פגזים ופצצות-עשן באלה הנושאים חנ"ס — ואש שטוחת-מסלול, על המטרה וסמוך אליה, תחת חיפוייה של אש זאת מתבצעת גם ההיערכות הסופית בקו-הזינוק. מכאן מתחילה ההסתערות. בסמוך לפניה — ניתן ריכוז-אש פתאומי וקטלני; ועם סופו של ריכוז-האש — בא הזינוק, בחיפוי מקלעים, אל היעד, ומתחיל הקרב-על-היעד, שאף הוא ענין של אש: — רימונים, תת-

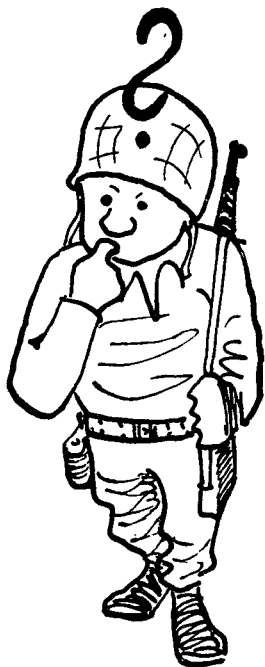
י"א. בתנועה, עליך להודיע בכל עת — ע"י מתן פקודה-מקדימה לאנשיך, וכן ע"י שתפקד במישרין אם פתחו עליך באש תכליתית — היכן העמדה הבאה שכיתתך תתפוש? הכלל הוא: — "כדי להתקדם, אם אין לי מחסה וחסרה אש-מסייעת — אספק מחסה ע"י אש כיתתי".

י"ב. בהתקפה, עליך להביא את כיתתך ומחלקתך קרוב ככל האפשר אל האויב מבלי לפתוח באש. ככל שתאחר לפתוח באש — כן תרויח זמן ותחמושת שמור תחמושת ל-200-300 המטרים האחרונים.

י"ג. בהתקפה, אין להפעיל אש, אלא לצורך תנועה קדימה וכדי לרתק אויב למקומו. בהגנה, יש להפעיל אש במרוכז על מטרות חשופות, לפי מידת האיום שלהן, עליך.

י"ד. כאשר אינך נמצא תחת אש תכליתית, הוסף להתקרב — גם כאשר חבריך באגפים נתונים תחת אש כזו. תנועה זאת, ככל שתהיה מהירה — כן תרבה לסייע לאחרים. להעצר ללא פקודה — דומה הדבר למי שנחבא בעמדתו.

ט"ו. משאוכן האויב, עליך להחליט מהר מהיכן תוכל להנחית את האש התכליתית-ביותר — ולזנק אח"כ; בחר את דרך-הגישה — וזו! דרך-מחשבה

לענות בכל-עת על השאלות

לפגוע בו כאשר יגלה עצמו. והדבר הדדי — בינך לבינו. לא גילה אותך האויב — תפקידך לצפות, או לירות; וכדי לעשות זאת טוב, באם אין מחסה ומס-

בשטח אתה נמצא ב"מארב-אש" תמיד

תור מתאימים — ובאם יש הכרח בדבר — מותר לך להמציא, עם אצבע על ההדק, בנגלה.

ג. לעמדת-אש טובה יש מחסה. אם אין מחסה — לפחות מסתור.

ד. מותר לך להתגלות כדי לזנק קדימה, לעמדה אחרת. נפול במרחק מן העמדה, וחל אליה. אל תזנק במישרין מעמדתך הנוכחית. ערוף ממנה תחילה — ואח"כ זנוק, כשאתה מנצל לצורך חיפוי — אם אין לך דרך-גישה נוחה ומחופה — את קרב-האש של חבריך.

ה. מותר לך להתגלות כדי לירות היטב — היינו כדי לודא ש"כל קליע הורג", פעלת מעמדתך — שנה עמדה. צריך שתמיד תהיינה מוכנות לך עמדות-משנה ועמדות-חליפין אחדות בסביבתך.

ו. מותר לך להתגלות קמעה על מנת לצפות.

ז. מותר לך להתגלות כדי להמציא ב"מארב-אש" כשהגך מוכן לירי.

ח. לשכב בנגלה, ללא כל מטרה נחוצה — דרך בטוחה היא למשוך אש אליך ואל חבריך.

ט. להמציא בעמדה כדי להחבא, או לשהות בה סתם, ללא כל מעשה — כלומר, מבלי לקיים תצפית או אש — אסור.

י. בעמדה, עליך לדעת בכל-עת לענות — כש-מופיע צורך במעשה פתאומי — על כל אחת מהשאלות הבאות, או על כולן ביחד: —

- (1) היכן האויב?
- (2) היכן חברי משמאל ומימין, היכן מפקדי?
- (3) האם אין עלי לירות?
- (4) האם אין עלי להתקדם?

אחרת פסולה; כי אינה דבקה בתעודה האומרת: —
”להשמיד את האויב שבעמדה”.

ט"ז. התגנבות והסתננות — זוהי טקטיקה המגל-
מת בתוכה התחמקות מתצפית האויב ומאשו על-מנת
להשמידו ע"י אש-פתע, ברגע ובמצב כשהוא חשוף
לה.

י"ז. בשעת הנסיון לאיכון האויב, למד כיתתך
שהדרך הטובה ביותר והמהירה ביותר לציין את
המטרה תהיה כלהלן: מי שגילה את העמדה, יצעק
”גליתי את האויב, צפה לאש שלי, טוח...!” כל הכיתה
צופה את אשו — ויורה אח"כ לפי פקודות-אש של
המפקד במקום.

לסיכום

מבחינה עיונית, אין קושי בכל הדברים האלה.
הקושי מתחיל בשלב ישימתם במעשה בכלל, ובמצי-

את דרך-הביצוע הפשוטה והמתאימה לכל דרג, בהת-
אם לאמצעים העומדים לרשותו. לא תהיה דרך-
הביצוע פשוטה — כי אז תכשל בגלל סיבוכה; וכש-
לון בקרב-האש מביא להרבה קרבנות-חנם. באם לא
תתורגל הכיתה והמחלקה בתרגולת קרב-האש כבר
מהשעור הראשון שהטירון לומד, בתנאים של מגע-
פתע ותחת אש יעילה של האויב — לא יעזרו לו
לאותו טירון ידיעות עיוניות, כי תגובותיו תחת
אש צריכות להיות תגובות-מוחננות הבאות כמאליהן.
תרגולת זו, ללא מפקד-זוטר שידע לישמה לכל מקרה
ומצב, אפשרויותיה מוגבלות אמנם מאוד; אולם
היא משמשת בכ"ז בסיס בריא הרבה יותר מאשר
העדר תרגולת. כי זאת לזכור, שבמצבי מגע עם
אויב — אין זמן; ולמפקד בינוני עשויה התרגולת
לשמש ”כלי-עבודה” יעיל ביותר.

הקלעות — יסוד אימונו של החייל

הקלעות — תמיד הדגש תודגש על ידי. טיפוחו של רובאי בן-סמך — הוא
יסוד אימונו של החייל הפרט. כדי שנוכה להצלחה בקרב — צריך שיהיו לנו אנשים
אשר ביכולתם לקלוע בדבר אליו הם מכוונים. כל חייל מחיילינו יכול — באם רק
יהיו לו מעט גורמים שיגיעוהו לכך — ללמוד לירות היטב.

אחריותך היא לדאוג לכך שיהיו לו גורמים אלה. טפח בתוך יחידתך ויחידות-
המשנה שלך את יסוד התחרות, על מנת לדרבן את ההתענינות בתכנית ההשתלמות
בקלעות ואת ההתעוררות לכך. צא בעצמך אל המטוח וירה עםם שם!

ממכתבו של מפקד-דיביזיה ב”צבא-הצי” (מרינס) האמריקאי אל
כל קציני הדיביזיה שלו, עם כניסתו לתפקיד. המועד — 1956.

מהדי מערכת סיני

לקורא!

החבורת הבאה של "מערכות" תהיה מוקדשת כולה למערכת סיני. ינתנו בה מספר פרשות שלמות ומפורטות מקרבותיהן של יחידות אחדות, מחילות שונים, וכן תיאורים וניתוחים תמציתיים יותר, של פעולות-קרב ושל מהלכי מסע-המלחמה. בסקירות מיוחדות יועלו בה דמותם ותפקידיהם של הזרועות והחילות השונים, אשר השתתפו במערכה.

הכנת תיאורים מתוך מלחמת סיני, אשר יהיו מהימנים ומעוררי ענין ומחשבה אצל הקורא, הצריכה — ומצריכה — מלאכה לא-מועטה. היקפה של המערכה ריבויים של החילות והזרועות שהשתתפו בה, והמגמה לאסוף את החומר העובדתי בעודו רענן בזכרון האנשים — חייבו את המערכת להתרכז קודם כל בגבית עדויות ובפגישות עם מפקדים, קציני-מטה ומפקדי יחידות-משנה ברמות השונות, ורק אח"כ לעבור אל שלב הסיכום והעריכה של כל פרשה ופרשה בנפרד.

מקצת מפירותיה של מלאכה זו — מקוה המערכת — ימצאו הקוראים ב"חוברת-סיני" הצפויה.

לפי שעה ניתנת בחוברת זו מעין "מקדמה": — רשמים, הגבות והרהורים של מפקדים שהשתתפו השתתפות ישירה בהניתן ופעלן של יחידות צה"ל בימי מערכת-סיני. בדרך הטבע נקלטו רשמים אלה, ונתעצבו ההערכות, על רקע של נסיון "מקומי", במסגרת יחידה זו או אחרת — ואין הם מתימרים כלל לפרוס את היריעה הרחבה, או לתת תמונה כוללת; אולם יש ברשימות אלו כדי להצביע על מספר חזיונות מאלפים — וכדי להציג שאלות אשר מן הראוי לתהות עליהן.